

XALQARO NORDIK UNIVERSITETI

Ta’lim oluvchilarning bilim, ko’nikma va malakalarini obyektiv baholash.

Komilov Kamronbek
Xalqaro Nordik Universiteti 1-MMP-23
magistranti.

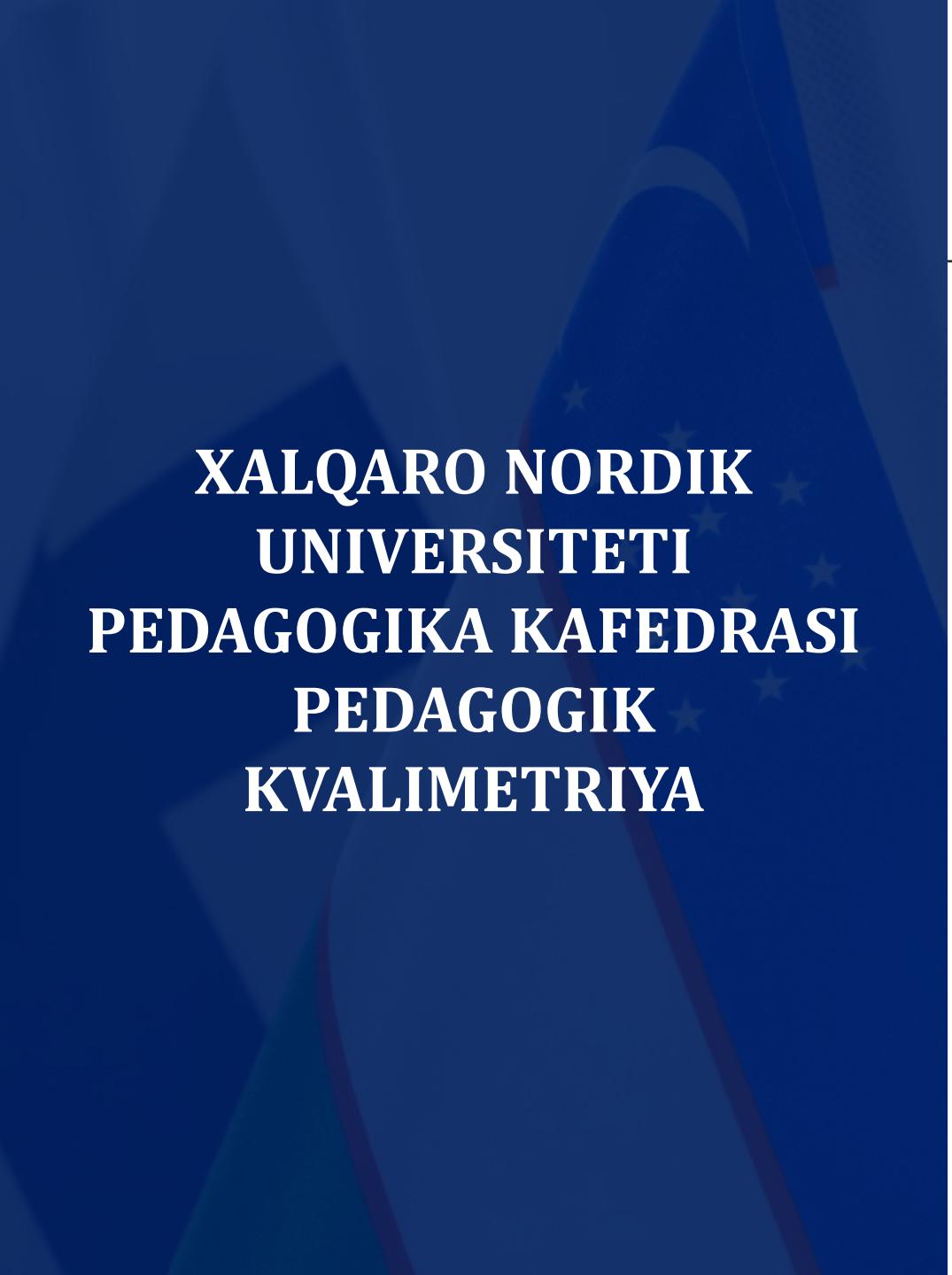

**SHAVKAT MIROMONOVICH
MIRZIYOEV**

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti

“

Biz ta'lim va tarbiya tizimining barcha bo'g'inlari faoliyatini bugungi zamon talablari asosida takomillashtirishni o'zimizning birinchi darajali vazifamiz deb bilamiz

XALQARO NORDIK UNIVERSITETI PEDAGOGIKA KAFEDRASI PEDAGOGIK KVALIMETRIYA

Ta'lim oluvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini obyektiv baholash :

Bu ta'lim tizimida o'quvchilarning o'qish jarayonida erishgan natijalarini aniqlash va baholashning muhim aspektlaridan biridir. Baholashning obyektivligi ta'lim tizimining ishonchliliginи oshiradi, ta'lim oluvchilarning yutuqlarini aniq o'lchashga yordam beradi va pedagogik jarayonni takomillashtirish uchun zarur ma'lumotlarni beradi.

KEYS

254- maktabda o'qituvchi matematika fanidan talabalarni baholashda an'anaviy baholash tizimidan foydalanadi. Sinfda talabalar turli darajadagi bilim va ko'nikmalarga ega bo'lib, ba'zi talabalar mavzularni yaxshi o'zlashtirgan, boshqalari esa qiyinchiliklarga duch kelgan. Baholash jarayonida o'qituvchi faqat yozma imtihonlarga tayanadi, bu esa ayrim talabalar uchun noqulay bo'lib, ularda stress va noaniqlikni keltirib chiqaradi. Ba'zi talabalar yozma imtihonda yuqori natijalarni ko'rsatgan bo'lsa, boshqalari yozma sinovlardan osonlik bilan muvaffaqiyatsiz bo'lib chiqadilar. O'qituvchi ba'zan talabalar javoblarini o'z shaxsiy fikrlari asosida baholaydi, bu esa baholashning obyektivligi haqida savollarni tug'diradi.

XALQARO NORDIK
UNIVERSITETI PEDAGOGIKA
KAFEDRASI
PEDAGOGIK KVALIMETRIYA

SAVOL:

- Yozma imtihonlar faqat barcha talabalar uchun adolatlimi?
- Baholash mezonlari shaffof bo'lmasa, talabalar qanday muammolarga duch keladi?
- Baholash jarayonida subyektivlikni qanday kamaytirish mumkin?
- Stressning baholash natijalariga ta'siri qanday oldini olish mumkin?
- Ko'p tarmoqli baholash tizimi samarali bo'lishi uchun nimalarni hisobga olish kerak?

TAHLIL

- **Bu holatda baholash jarayoni bir qator muammo Baholashning subyektivligi:** O'qituvchi sinov natijalarini o'z shaxsiy qarashlari va fikrlariga asoslanib baholashni boshlaydi. Bu obyektivlikni kamaytiradi va ba'zi talabalar uchun noadolatli baholashga olib kelishi mumkin. Masalan, ba'zi talabalar o'qituvchining shaxsiy aloqalariga asoslanib yuqori baholar olishlari mumkin, boshqalari esa qarshi bo'lgan holda past baholarni olishadi.

XALQARO NORDIK UNIVERSITETI PEDAGOGIKA KAFEDRASI

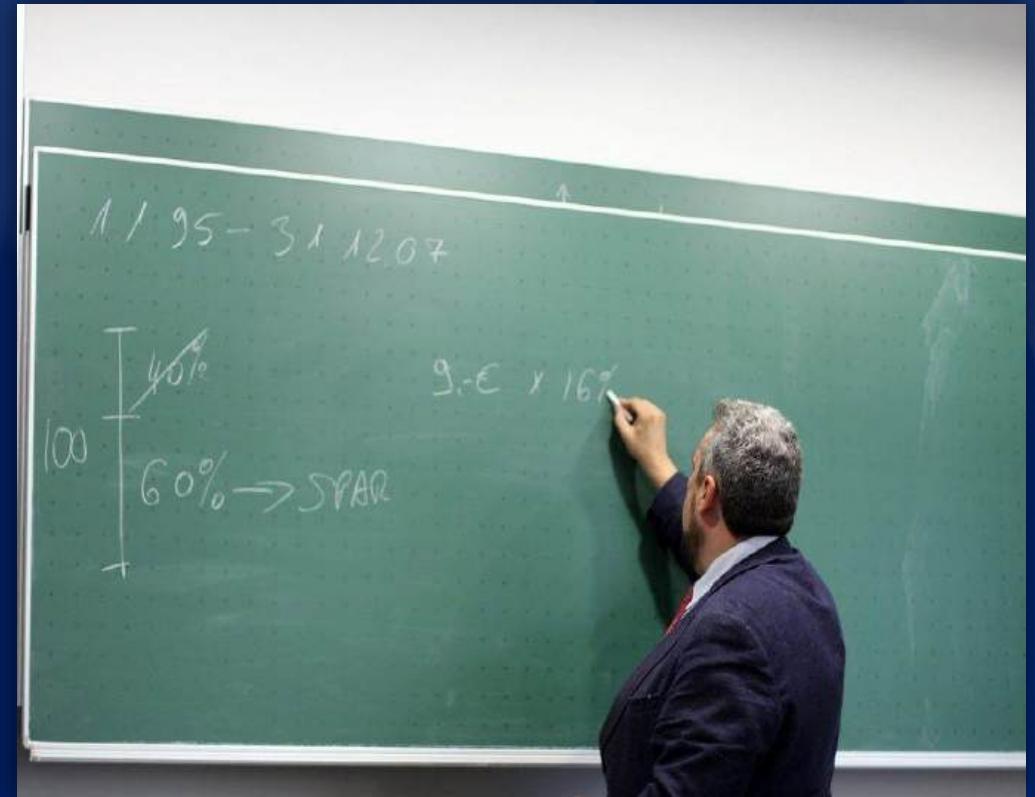
PEDAGOGIK KVALIMETRIYA

TAHLIL JARAYONI:

- **Yozma imtihonlarga asoslangan baholash tizimi:** Yozma sinovlar barcha talabalar uchun eng aniq va ishonchli baholash usuli deb hisoblanadi. Ammo, bu faqat ayrim talabalarga mos keladi. Ko'plab talabalar ijodiy va amaliy ko'nikmalarini yaxshi rivojlantirgan bo'lsa-da, yozma sinovlarda muvaffaqiyatsiz bo'lishi mumkin. Bu holatda, boshqa baholash usullarini ham qo'llash muhim.
- **Stress va noaniqlik:** Yozma imtihonlar ko'plab talabalar uchun stressni keltirib chiqaradi, bu esa ularning haqiqiy bilim va ko'nikmalarini to'liq namoyish eta olmasliklariga olib keladi. Bu esa o'qituvchining baholashda to'liq va adolatli qaror qabul qilishiga to'sqinlik qiladi.
- **Talabalar o'rtasidagi farqlarni hisobga olish:** Har bir talabada turli darajada bilim, ko'nikma va malakalar mavjud. Shuning uchun faqat bitta baholash usuli barcha talabalar uchun adolatli bo'lmasligi mumkin. Bunday tizimda talabalar o'rtasida mavjud bo'lgan individual farqlar e'tiborga olinmaydi.

TAKLIF VA TAVSIYALAR:

- **Ko'p tarmoqli baholash tizimini joriy etish:**
- **Tavsiya:** Ta'lim oluvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini turli baholash usullari yordamida baholash kerak. Bu yozma imtihonlar, amaliy topshiriqlar, guruh ishlar, loyihalar, og'zaki imtihonlar, portfoliolar va boshqa usullarni o'z ichiga oladi.
- **Taklif:** Ko'p tarmoqli baholash tizimi talabalar o'rtasidagi farqlarni hisobga olishga yordam beradi va har bir talabaga eng mos keladigan baholash usulini taqdim etadi.

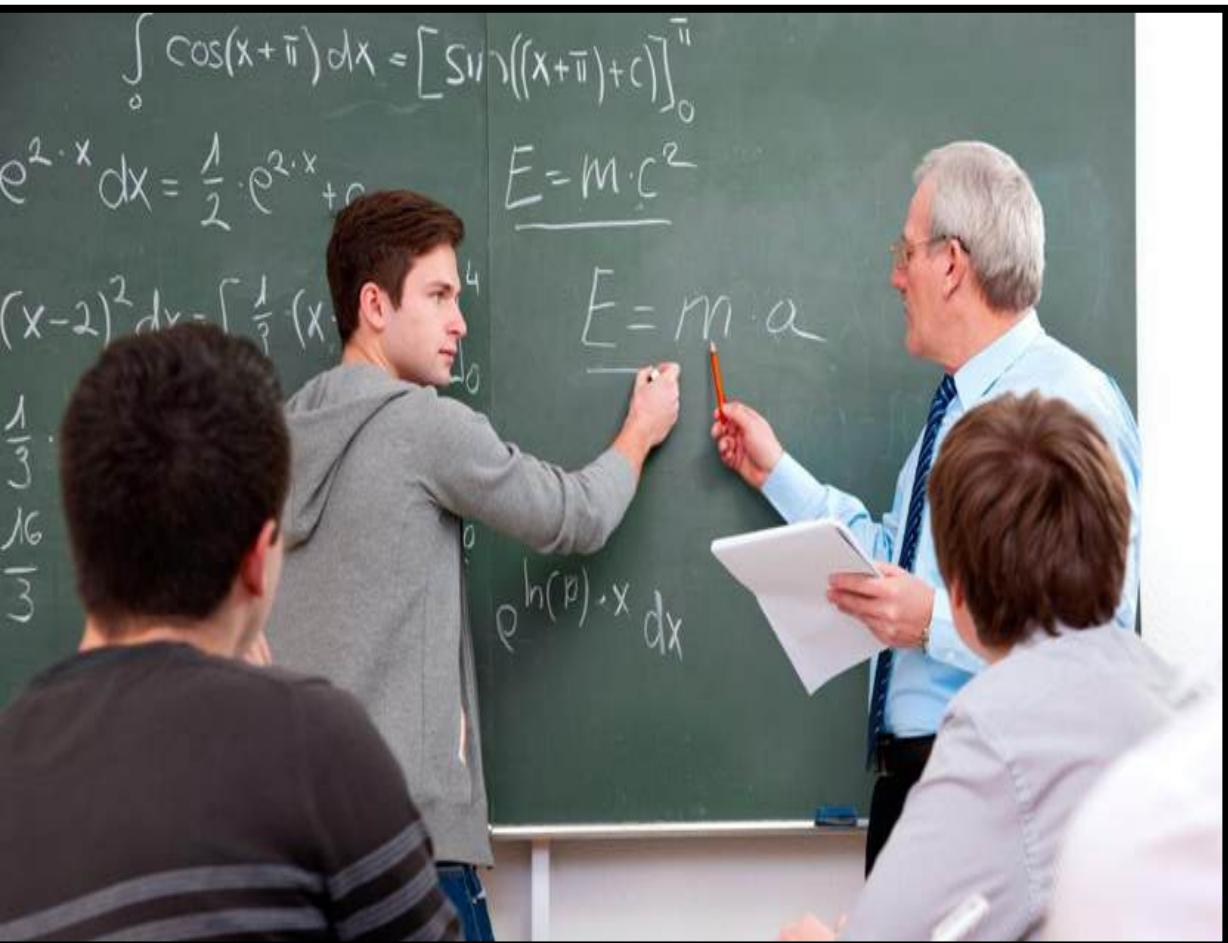

TAKLIF VA TAVSIYALAR:

- **Obyektiv baholash mezonlarini ishlab chiqish:**
- **Tavsiya:** Baholash mezonlari aniq va shaffof bo'lishi kerak. O'qituvchilar barcha talabalar uchun bir xil mezonlarni qo'llashlari zarur, bu esa baholashning adolatli va obyektiv bo'lishiga imkon yaratadi.
- **Taklif:** O'qituvchi baholashning har bir qadamida o'z mezonlarini xodimlar va talabalar bilan muhokama qilishlari lozim.
- **Stressni kamaytirish va talabalarga yordam ko'rsatish:nizoli vaziyatlarni tug'dirmaslik va muqobil variantlarni topish.**
- **Tavsiya:** Talabalarning baholash jarayonida yuzaga keladigan stressni kamaytirish uchun, o'qituvchilar talabalar bilan to'g'ridan-to'g'ri muloqot qilishlari va ular uchun qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratishlari kerak.
- **Taklif:** Baholashdan oldin talabalar uchun tayyorgarlik davrlarini tashkil etish va talabalarni mustahkam tayyorgarlikni ta'minlashda yordam berish muhimdir.

O'qituvchilar uchun treninglar va metodik qo'llanmalar:

Tavsiya: O'qituvchilarga baholashning obyektivligini ta'minlash uchun maxsus treninglar tashkil etish zarur. Bu treninglarda o'qituvchilarga baholash usullari, mezonlar va talabalarga munosabatlarni yaxshilash bo'yicha amaliyotlar ko'rsatilishi kerak.

Taklif: O'qituvchilarni baholashning yangi va innovatsion usullari bilan tanishtirish, ularning malakasini oshirishga yordam beradi.

Xulosa.

- Ta'lim oluvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini obyektiv baholash ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi va talabalarga adolatli baho olish imkoniyatini yaratadi. O'qituvchilar turli baholash usullarini qo'llash, aniq va shaffof mezonlar ishlab chiqish, stressni kamaytirish va talabalarga yordam berish orqali baholash jarayonini adolatli va obyektiv qilishlari zarur. Bu, o'z navbatida, talabalar va o'qituvchilar uchun ishonchli va samarali ta'lim tizimini yaratadi.

INTILGANGA TOLE YOR!

- 100043, Toshkent shahri, Chilonzor tumani
E-daha, Bunyodkor ko'chasi 8/2
- info@nordicuniversity.org
- +998 555084400
- Komilov Kamronbek
- Xalqaro Nordik Universiteti 1-MMP-
23 magistranti.
- kamronbekk823@gmail.com